

Reis langs de Surinamerivier – ontmoeting met heden en verleden

Op 1 juli 1863 werd in Suriname de slavernij afgeschaft. Een belangrijke gebeurtenis in het verleden waarbij ook in het heden nog ieder jaar wordt stilgestaan. Met deze beknopte foto-expositie wil ik laten zien wat er in Suriname nog te zien is uit het koloniale verleden. Ik volg de Surinamerivier en laat zien hoe de Marrons, slaven die indertijd het binnenland in vluchtten, nu leven.

Alle foto's copyright Jan Koeman www.fotokoeman.nl

Aan de Surinaamse kust spoelt nog steeds 'afval' aan uit de 17^e en 18^e eeuw. Dit zijn stukjes van vierkante jeneverflessen. Miljoenen flessen jenever, wijn en bier werden naar de kolonie verscheept. De blanken dronken bij voorkeur uitsluitend alcoholische dranken omdat je van het drinkwater koorts zou krijgen.

De monding van de Surinamerivier bij Paramaribo. Waar vroeger schepen met tot slaaf gemaakte Afrikanen aanmeerden en suiker, koffie en cacao werd ingeladen, drink je nu op een terras een koud Surinaams Parbo-biertje.

Koningin Wilhelmina en een paar oude kanonnen voor Fort Zeelandia, aan de oever van de Surinamerivier . Dit standbeeld stond eerst op het voormalige Oranjeplein voor het gouverneurspaleis in Paramaribo, maar werd vlak voor de onafhankelijkheid op 25 november 1975 verhuisd naar de achtertuin van Fort Zeelandia.

Het wapen van Zeeland boven een deur op de binnenplaats van Fort Zeelandia. Op 25 februari 1980 vond er in Suriname een staatsgreep plaats onder leiding van Desi Bouterse. 15 Tegenstanders van het militaire regime werden op 8 december 1982 in Fort Zeelandia doodgeschoten. De schuldigen van deze 'Decembermoorden' zijn nog steeds niet veroordeeld.

Reis langs de Surinamerivier – ontmoeting met heden en verleden

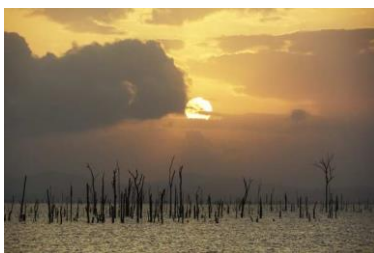
Daar waar de Commewijnerivier en de Surinamerivier samenvloeien ligt Nieuw Amsterdam. Commewijne is een district met veel voormalige plantages. Een enkele plantage is nog in bedrijf, maar de meeste zijn, inclusief de woningen, overgeleverd aan de natuur.

Langs de Suriname- en Commewijnerivier zijn nog tal van afwateringssluisjes te zien die vanaf de 17^e eeuw tot heden nog steeds goed functioneren. Bij eb laten ze het water uit de afwateringskanalen op de plantage in de rivier lopen. De grote ijzeren suikerpan werd gebruikt om het suikerrietsap boven een vuur in te dikken.

Enkele oude plantagewoningen zijn op tijd aan het verval ontsnapt en in de oorspronkelijke staat gerestaureerd, zoals plantage Frederiksdorp aan de Commewijnerivier. Je kunt hier als toerist nu heel aangenaam verblijven.

In 1965 is er een stuwdam in de Surinamerivier gemaakt ten behoeve van opwekking van elektriciteit voor de bauxietindustrie. Een gebied zo groot als de provincie Utrecht kwam onder water te staan en 5.000 Marrons waren gedwongen om te verhuizen. Hun geboortegronden verdwenen naar de bodem van het Brokopondo stuwmeer.

De biodiversiteit is een van Surinames grootste schatten. Zomaar wat planten en dieren gefotografeerd langs de Surinamerivier. Gelukkig neemt het ecologisch besef in Suriname toe, maar wordt er door goudwinning en houtkap ook veel schade aangericht.

Reis langs de Surinamerivier – ontmoeting met heden en verleden

De Marrons die in het binnenland langs de Surinamerivier wonen zijn afstammelingen van gevluchte slaven van de plantages in het kustgebied. Ook na de afschaffing van de slavernij op 1 juli 1863 bleven ze in hun dorpen langs de rivier wonen. De Surinamerivier is de belangrijkste verkeersader waarop het vervoer met korjalen plaats heeft.

In het binnenland leven de Marrons van landbouw, visvangst en jacht. In de dorpen langs de Surinamerivier wonen vooral veel vrouwen en kinderen. De mannen trekken weg naar de stad of de goudvelden om daar werk te zoeken.

In het dorpje Foetoe na kaba gaat men aan de gang met het avondeten. In het midden achteraan op de grond ligt een zojuist geschoten konkoni (konijn) en er worden wat bakbananen uit de hut gehaald.

In Suriname wordt de middenstand hoofdzakelijk beheerst door Chinezen en Hindoestanen. In het binnenland, zoals hier in Ladoewani, heeft deze Marronvrouw haar eigen buurtsupermarkt ingericht.

Reis langs de Surinamerivier – ontmoeting met heden en verleden

Deze foto-expositie in het Zeeuws Archief is samengesteld door Jan Koeman uit Kloetinge.

Jan studeerde Tropische Landbouw in Deventer en werkte in 1976 als een van de eerste Nederlandse stagiaires in de oliepalnteelt bij Landbouwmaatschappij Victoria in het district Brokopondo.

Hij raakte geboeid door het land en bezocht Suriname daarna nog vele malen. De foto's in deze expositie zijn gemaakt tijdens bezoeken tussen 2004 en 2013.

In het dagelijks leven werkt Jan als productmanager bij de Coöperatie Zeeuwse Vlegel te Goes en is tevens freelance fotograaf. Bekijk meer van zijn fotografisch werk op www.fotokoeman.nl Ook levert hij regelmatig een fotografische bijdrage aan de Suriname Jaarkalender www.jaarkalender.nl